

5. Рыжова О.А., Корнишина Ю.С. Об ответственности за stalking в Российской Федерации и в зарубежных странах. Электронный научный журнал «Наука. Общество. Государство». 2018. Т.6. № 4 (24). С. 115–117.

6. Сторублёнкова Е.Г. Сталкинг: синдром навязчивого преследования. Пробелы в российском законодательстве. 2017. № 6. С. 278–281.

7. Барышева К.А. Преследование как новый вид уголовно-наказуемого деяния. *Пробелы в российском законодательстве*. 2016. № 8. С. 178–182.

ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ЗМІН ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ КВК УКРАЇНИ

Бєлкіна Д. С.

суддя

*Баранівського районного суду Житомирської області
м. Баранівка, Житомирська область, Україна*

Проведеним аналізом окремих положень кримінально-виконавчого законодавства нами встановлено повну або часткову відсутність законодавчої регламентації тих чи інших суспільних відносин, що потребують правового регулювання нормотворчої техніки та принципів нормотворчості.

Так, на сьогодні ми маємо повну відсутність у кримінально-виконавчому законодавстві правових норм, які мали б регулювати певну сферу суспільних відносин, що виникають у процесі виконання та відбування покарань.

Зокрема, у Законі України «Про міжнародні договори» з приводу останнього правового джерела зазначено, що чинні міжнародні договори України підлягають сумлінному дотриманню Україною відповідно до норм міжнародного права. Більш того, як це витікає із змісту ч. 2 ст. 19 даного Закону, якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору. У цьому контексті варто згадати й про Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», у ст. 2 якого зазначено, що рішення ЄСПЛ є обов'язковим для виконання Україною відповідно до статті 46 Конвенції про захист прав людини і

основоположних свобод. Класичним прикладом повної відсутності у кримінально-виконавчому законодавстві України відповідних правових норм є неврегульованість у ньому, наприклад, питань запобіжної діяльності, яку мають здійснювати органи та установи виконання покарань відповідно до вимог ст. ст. 1, 104 КВК України. Зокрема, закріпивши у ст. 1 даного Кодексу завдання щодо запобігання новим кримінальним правопорушенням як з боку засуджених, так й інших осіб. Виходячи з цього, та з метою усунення зазначеної правової прогалини, логічно було б, як це обґрунтовано доводять у своїх працях деякі науковці, КВК доповнити розділом IV-1 «Запобігання вчиненню нових злочинів засудженими», у якому передбачити: 1) перелік об'єктів профілактичного впливу; 2) організацію та принципи запобіжної діяльності; 3) суб'єкти даного виду запобігання злочинам та їх правовий статус; 4) інформаційне забезпечення даного процесу та порядок взаємодії правоохоронних органів з цих питань; 5) перелік обмежень прав і свобод засуджених та їх межі, що витікають з факту постановки цих осіб на профілактичний облік в органах та установах виконання покарань [2, с. 281]. Крім цього, враховуючи вимоги нормотворчої техніки [1, с. 216–220], а також принципу системності, який є одним із ключових у нормотворчості [3, с. 214], варто ст. 104 КВК «Оперативно-розшукова діяльність в колоніях» доповнити частиною третьою такого змісту: «Об'єкти запобіжної діяльності та порядок її здійснення визначається цим Кодексом та іншими законодавчими актами України».

Крім того, нами встановлено часткову відсутність (урегульованість) у кримінально-виконавчому законодавстві відповідних положень, норм та інститутів права.

Прикладом часткової прогалини є, зокрема, відсутність серед переліку кримінально-виконавчого законодавства Конституції України (ст. 2 КВК), що, в кінцевому підсумку, привело до «засилля» підзаконних нормативно-правових актів у сфері виконання покарань, які порушують таким чином вимоги п. 14 ч. 1 ст. 92 Основного закону, відповідно до якого виключно законами визначається діяльність органів та установ виконання покарань. Виходячи з цього, та з метою усунення даної прогалини, логічно було б ст. 2 КВК доповнити словосполученням «Конституція України» та викласти її у новій редакції. Крім цього, враховуючи рішення Конституційного Суду України від 09 липня 1998 року № 12-пр/98 (справа про тлумачення терміну «законодавство»), варто ст. 2 КВК доповнити приміткою такого змісту: «У цій статті Кодексу до інших актів законодавства відносяться: Закони України; постанови Верховної Ради України та постанови і декрети Кабінету Міністрів України». Як видається, зазначені видозміни ст. 2

КВК створюють на практиці реальні правові гарантії забезпечення реалізації у сфері виконання покарань принципу верховенства права, який закріплений в ст. 8 Конституції України. Як у зв'язку з цим вказано в п. 1 постанови Пленуму Верховного Суду України від 01 липня 1996 року № 9 «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя», відповідно до ст. 8 Конституції, визнається і діє принцип верховенства права. Конституційні права та свободи людини і громадянина є безпосередньо діючими. Вони визначають цілі і зміст законів та інших нормативно-правових актів, зміст і спрямованість діяльності органів законодавчої та виконавчої влади, органів місцевого самоврядування і забезпечуються захистом правосуддя. Більш того, захист цих прав і свобод, як це впливає із змісту ст. 55 Конституції України та Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», може здійснюватись у відповідних міжнародних судових установах.

Прикладом такого захисту є, зокрема, рішення ЄСПЛ у справі «Матушевський та Матушевська проти України» (заява № 59461; рішення від 23.06.2011 р.), відповідно до якого суд прийшов до висновку про порушення ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод як у матеріальному, так і в процесуальних аспектах, позаяк Уряд України не надавав будь-якого правдоподібного пояснення тілесних ушкоджень, отриманих заявником у СІЗО.

Література:

1. Теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін.; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2014. 368 с.
2. Колесник С., Єнін Є. Сім кіл пекла пенітенціарної системи. Зеркало неділи. Електронний ресурс: <https://dt.ua/internal/sim-kil-pekla-penitenciarnoyisistemi-333623.ntml>. <https://dt.ua/gazeta/> /issue/1229.
3. Кулик О. Г. Злочинність в Україні на початку XXI століття : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2013. 272 с.